

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

L'atracció de talent femení als estudis de la UPC

Accions de comunicació corporativa i màrqueting

Actualment el 32 % de l'estudiantat de grau matriculat a la Universitat Politècnica de Catalunya són dones. Una tendència que ha evolucionat positivament en els darrers anys, fruit d'un canvi sociocultural, però que és significament desigual entre les diferents titulacions de l'oferta acadèmica. Les iniciatives per incrementar la presència de dones en els estudis STEAM impregnen les línies d'actuació del Pla d'Atracció de Nou Estudiantat i el Pla de Foment de Vocacions STEAM i Divulgació de la UPC en un context social i cultural estructural on la bretxa en vocacions STEAM va més enllà dels biaixos de gènere en l'educació superior.

L'atracció de talent femení als estudis de la UPC

La Universitat Politècnica de Catalunya dissenya i implementa cada curs un **Pla d'Atracció de Nou Estudiantat als Estudis de Grau i Màster**, que recull accions, activitats i campanyes d'informació i publicitat. El Pla es desenvolupa a partir del posicionament de la UPC com la **universitat pública de referència en els àmbits de l'enginyeria, l'arquitectura, les ciències i la tecnologia**, una universitat oberta i propera, transformadora del món, internacional, que permet assolir els objectius personals del futur estudiantat i que s'orienta també a la seva ocupabilitat. L'estratègia comunicativa presenta un relat en primera persona, experiencial i basat en la **creació de models i referents**, que incideix específicament en els **missatges adreçats al foment de les vocacions femenines i de l'equitat en l'accés**. Un canvi en la cultura corporativa i els objectius de la Universitat, una visió compartida en les línies de treballs de les escoles i facultats.

Un dels elements clau en aquesta estratègia és oferir al potencial estudiantat la informació rellevant sobre l'oferta acadèmica. El programa d'**activitats d'informació** inclou la presència de la UPC a fires i salons d'orientació, l'organització de jornades de portes obertes i la realització de sessions informatives virtuals sobre els graus universitaris als centres educatius d'arreu de Catalunya. **Totes aquestes accions compten amb una participació activa de dones estudiantes UPC que, a través del seu testimoni i experiència personal, esdevenen referents per a l'alumnat de batxillerat i cicles formatius de grau superior.**

- **Jornades de portes obertes dels centres docents:** les sessions informatives i les visites guiades als laboratoris de les escoles i facultats comptem amb la col·laboració de professores i estudiantes UPC. Actualment, un total de 10 dones estan dirigint centres docents de la Universitat i esdevenen referents en les sessions de benvinguda de les **145 jornades de portes obertes** de grau que es van celebrar el curs passat, que van impactar en **9.600 alumnes**.
- **Fires i salons d'orientació:** la UPC participa a una trentena de fires i salons de formació cada curs (uns 3.500 alumnes atesos el darrer curs). Cal destacar específicament l'impacte del Saló de l'Ensenyament – 9.000 consultes ateses en 5 dies –, en què més de 80 estudiants i estudiantes de la Universitat expliquen, en primera persona, l'experiència d'estudiar el seu grau a la UPC. A la darrera edició del certamen, es van becar **87 estudiants, 46 van ser dones**.

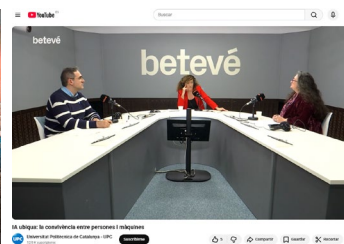

- Programació de sessions informatives presencials i virtuals dels graus UPC als centres educatius: el darrer curs acadèmic es van realitzar 133 sessions informatives generals sobre els estudis de la UPC a centres educatius d'arreu de Catalunya, amb un impacte directe a 4.315 alumnes de batxillerat i cicles formatius. En el marc d'aquest cicle de sessions, el passat curs acadèmic es va iniciar el desplegament d'una **iniciativa pilot de xerrades presencials a centres educatius públics de batxillerat i CFGS, amb la presència d'estudiantes UPC, especialment formades per a aquest projecte**. L'objectiu és fer més visible la feminització dels estudis UPC i oferir models reals amb els quals empatitzar. En aquesta iniciativa col·labora el Consell de l'Estudiantat.
- Campanya d'atenció informativa específica per a la matrícula de grau (juny-juliol): l'estudiantat de grau de nou accés és atès per telèfon i WhatsApp per estudiantat UPC de darrers cursos. Quatre estudiantes de la Universitat van col·laborar en les tasques d'informació que realitza el Servei de Comunicació (2.000 consultes telefòniques, 500 correus electrònics i 1.000 converses via WhatsApp). De nou, presentem models de dones que estudien actualment a la UPC.

La perspectiva de gènere en les accions de comunicació

El **Pla de Comunicació de la UPC** ha definit un nou estil comunicatiu que posa el focus en l'experiència a la UPC, la creació de nous referents femenins i, en definitiva, un relat més vivencial, fresc, creatiu, atrevit i inclusiu. Les persones són el centre del missatge de les campanyes de comunicació corporatives i la presència de les dones és una constant. També en la comunicació mediàtica es busca la consolidació de les expertes de la Universitat i per això s'ha **incrementat la presència de PDI femení** com a referent científic en les campanyes comunicatives.

El canvi en la comunicació ha afectat de ple al disseny i als continguts dels **materials de promoció dels estudis** (web institucional, guies dels estudis en paper, catàleg d'activitats, etc.), i a les **campanyes de màrqueting i publicitat que assenyalen les dones com a objectiu de l'impacte a través de la definició d'estratègies de màrqueting centrades en l'atracció dels *buyer* persones.**

Pla de Foment de Vocacions i Divulgació UPC

La promoció dels estudis de grau de la UPC comença molt abans del moment de la decisió sobre la tria d'estudis durant el batxillerat. També el grau de cultura STEAM de les persones incideix en el posicionament dels estudis. Per això, la UPC desenvolupa una tasca continuada dirigida a **fomentar la cultura STEAM en la societat a través de la divulgació, dels mitjans de comunicació de masses i, específicament, incidint en l'educació primària i secundària**. En aquest sentit, el Servei de Comunicació és la unitat que ha rebut la distinció d'Unitat de Cultura Científica i de la Innovació (UCC+I), el segell i reconeixement de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT), que recull les iniciatives i accions que s'emmarquen en el **Pla de Foment de Vocacions i Divulgació STEAM de la UPC**, i que aglutina els projectes següents:

- Projectes de divulgació adreçats a la societat (conferències a les biblioteques, activitats d'estiu, Setmana de la Ciència, difusió de continguts de recerca i transferència a través de xarxes socials, etc.).
- Programa d'atracció de talent femení de la Universitat adreçat a primària i ESO: Aquí STEAM UPC.
- El programa de conferències de divulgació científicotecnològica i tallers STEAM als centres educatius.
- Altres activitats i iniciatives en col·laboració amb altres institucions (Escolab, Visions o Recerkids).

Programa AQUÍ STEAM UPC

Aquí STEAM UPC és una iniciativa de la UPC per atraure talent femení als estudis de tecnologia i enginyeria, adreçada específicament a noies de primària i ESO, que desenvolupa el Servei de Comunicació.

El programa dirigit a noies i nois d'entre 9 i 14 anys de Catalunya (de 4t a 6è de primària i d'ESO), se suma a diferents estratègies que promou la Universitat, en el

marc del *Pla d'Igualtat de Gènere* i el *Pla d'Atracció de Nou Estudiantat*.

La iniciativa vol trencar els estereotips i rols de gènere associats a les professions STEAM establerts en la societat i fer visibles nous referents femenins d'una manera atractiva i propera per a les noies i, també per als nois, ja que a diferència d'altres iniciatives, és un projecte que no segrega per sexes. El **programa Aquí STEAM UPC arriba aquest curs 2025-26 a la setena edició** i compta amb el suport de més 25 referents UPC, professores i investigadores de tots els centres docents de la Universitat. Al llarg dels darrers sis cursos acadèmics un total de **92 centres educatius públics d'arreu de Catalunya i més de 8.000 noies i nois han participat en el programa Aquí STEAM UPC** en un total de **253 activitats**. El projecte s'articula en tres eixos de treball: les referents UPC, la formació i les activitats didàctiques.

La 'referent UPC', el relat en primera persona i l'acompanyament

Un dels pilars del programa és la implicació de professores i investigadores de la UPC, 'referents UPC' en diferents àmbits de coneixement que ofereixen xerrades, tallers i altres activitats didàctiques i de divulgació científica i tecnològica. La referent és una professora i investigadora de prestigi reconegut en el seu àmbit de coneixement, que dissenya i integra activitats didàctiques de foment de les vocacions STEAM amb perspectiva de gènere, establint un vincle directe d'acompanyament i mentoria amb mestres i professorat del centre educatiu.

La formació

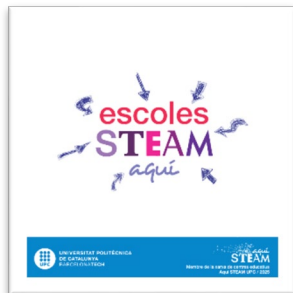
Els centres educatius que forment part del programa participen en el taller formatiu “*Organitzar i dinamitzar accions en l'àmbit de les STEAM amb perspectiva de gènere*”. El taller forma part del Pla de formació permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i hi col·labora l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UPC. Està dirigida al professorat de cicle mitjà i superior de primària i ESO perquè pugui coordinar o dinamitzar accions STEAM en els seus centres. L'activitat té una durada d'11 hores i inclou visites als laboratoris de la Universitat. El programa proporciona recursos didàctics dissenyats perquè el professorat disposi d'eines i estratègies per implementar accions, estratègies i iniciatives de foment de vocacions STEAM que trenquin estereotips de gènere a l'aula.

Les activitats didàctiques

Els centres educatius poden optar al Catàleg d'Activitats d'orientació i foment de vocacions STEAM de la UPC, que recull xerrades inspiradores, tallers pràctics a l'aula, visites guiada a un laboratori de recerca o bé una conferència amb una investigadora de prestigi, a partir de l'acompanyament de les anomenades 'referents UPC'.

El segell 'Aquí STEAM UPC'

El segell Aquí STEAM UPC és un reconeixement als centres educatius que impulsen accions específiques d'igualtat de gènere i de promoció de les vocacions científiques i tecnològiques entre l'alumnat, un distintiu que articula la xarxa d'escoles i instituts que participen en el projecte de la UPC i promou un marc comú de treball per compartir projectes d'innovació en aquests àmbits. Aquest reconeixement es realitza, cada curs, en el marc d'una jornada final, que esdevé un espai de trobada i intercanvi d'experiències amb els centres educatius.

Annex: Indicadors de les accions del Pla d'Atracció de Nou Estudiantat als Estudis de Grau i Pla de Foment de Vocacions i Divulgació STEAM de la UPC

ACCIÓ	Curs 2019-20	Curs 2020-21	Curs 2021-22	Curs 2022-23	Curs 2023-24	Curs 2024-25
ACCIONS D'INFORMACIÓ						
Saló de l'Ensenyament	Suspès per la COVID-19	No celebrat per la COVID-19	6.000	6.260	9.000	9.000
Fires, salons i jornades	1.950	1.700	4.650	4.000	2.500	3.500
JPO	8.750	11.300	9.950	9.250	8.950	9.600
Xerrades als centres	4.450	3.400	3.250	4.000	3.250	4.300
Visites campus UPC	5.000	170	1.500	2.000	2.150	3.250
ACCIONS DE FOMENT DE VOCACIONS STEAM						
Conferències STEAM	13.700	9.850	15.700	15.700	15.250	11.600
Tallers STEAM	5.400	3.000	3.450	3.150	2.000	3.000
Activitats STEAM externes	6.000	5.200	9.000	12.200	15.450	13.900
Activitats d'estiu	No organitzades per la COVID	470	225	550	650	900
Aquí STEAM UPC	1.900	850	1.350	1.500	1.450	1.250
TOTAL IMPACTE ALUMNAT	47.150	35.940	55.075	58.610	60.650	60.300